

РЕШЕНИЕ

№ 1189

гр. София, 23.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 23.01.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **10107** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 АПК във вр. с чл.68 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр./.

Образувано е по жалби от Д. Н. Б. и от Дирекция за социално подпомагане „В.“ против Решение № 475/30.09.22г. по преписка №77/2020г. на Комисия за защита от дискриминация /КЗД/-Петчленен разширен заседателен състав, в частта му, с която е установено, че Дирекция за социално подпомагане-В. и Д. Н. Б., социален работник в Дирекция за социално подпомагане „В.“, са извършили акт на дискриминация под формата на тормоз по смисъла на чл.5 от ЗЗДискр. във вр. с § 1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. на основата на признак „лично положение“ по отношение на Т. К. П., в лично качество и като законен представител на К. Г. Г., с което са нарушили забраната по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр.; и в частта му, с която на основание чл.78, ал.1 ЗЗДискр., за установената дискриминация на Дирекция за социално подпомагане-В. е наложено наказание „глоба“ в размер на 500лв., а на Д. Н. Б., социален работник в Дирекция за социално подпомагане „В.“ – глоба в размер на 250лв.

В съд.з. жалбоподателите Д. Н. Б., лично, и Дирекция за социално подпомагане-В., чрез юриск.П., както и в представена от тях писмена защита, поддържат жалбите си. Дирекция за социално подпомагане-В. претендира за юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът КЗДискр, в представени по делото писмени бележки от юриск.М., оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересовано лице – Т. К. П., в лично качество и в качеството ѝ на майка и законен

представител на малолетната К. Г. Г., р.пр., не ангажира становище по делото. Административен съд София-град, като взе предвид становищата на страните и събраните по делото писмени доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

Производството пред КЗД е инициирано с жалба вх.№ 44-00-1042/06.04.20г., допълнена с вх.№44-00-1163/30.04.2020г. от Т. К. П. срещу ДСП“В.“, с твърдение за извършена по отношение на нея дискриминация по признак „пол“, „възраст“ и „лично положение“ в производството, образувано по нейно искане за помощ и защита за упражнено спрямо нея домашно и сексуално насилие и искане да получи помощ и защита за себе си и детето си К. Г. Г. и в производството по издаване на заповед, с която детето е настанено в семейството на баба си и дядо си по бащина линия.

С разпореждане №546/12.05.2020г. на председателя на Комисия за защита от дискриминация е образувана преписка №327 по описа за 2020г, присъединена към преписка №77, образувана с Разпореждане №205/09.04.2020г. на председателя на КЗД по сигнал от 08.04.2020г. от С. „Конфедерация за защита от дискриминация“. Преписката е разпределена на Петчленен разширен заседателен състав с оглед заявените дискриминационни признаци.

След конституиране на Д. Н. Б. и Дирекция за социално подпомагане „В.“ като страни по преписката, Комисията ги е уведомила за образуваното производство и им е дала възможност да изразят становище по жалбата. В представените такива становища, се оспорва жалбата, като се сочи, че предприетите по преписката пред ДСП“В.“ действия са с цел да се осигури най-добрия интерес на детето.

Видно от документите по преписката, преди издаване на процесното решение и преди проведените открити заседания, е изготвен доклад-заключение от определения докладчик по преписка №77/2020г.

Представени са протоколи от проведени заседания на КЗД от 02.06.2021г., 15.10.2021г., 15.02.2022г. и 20.04.2022г. Комисията е разяснила на страните възможността за постигане на споразумение. Съгласие за това не е постигнато. Поради това се е пристъпило към изясняване на фактите посредством събиране на писмени доказателства.

Установено е по административната преписка и по делото, че Т. К. П., в лично качество и като майка на малолетната К. Г. Г. в началото на м.март 2019г. два пъти е подала устни оплаквания, а през м.април и изрична молба с вх.№100/23.04.2019г. за помощ и защита за упражнено спрямо нея домашно и сексуално насилие и искане да получи помощ и защита за себе си и детето. В тази връзка Т. П. е подала декларация-съгласие за извеждане на дете, като впоследствие на два пъти е оттеглила, което оттегляне не е отразено и за него не е уведомен съда по заведените по случая дела.

Със заповед №ЗД/Д-С-ВР-016/07.05.2019г. на директора на ДСП „В.“ спешно малолетното дете е настанено в семейството на бабата и дядото по бащина линия, като по преписката са събрани данни, че бащата живее на същия адрес.

При така приетата за установена фактическа обстановка, с оспорената в настоящото производство частта от Решение № 475/30.09.22г. по преписка №77/2020г. на Комисия за защита от дискриминация /КЗД/-Петчленен разширен заседателен състав, е установено, че Дирекция за социално подпомагане-В. и Д. Н. Б., социален работник в Дирекция за социално подпомагане „В.“, са извършили акт на дискриминация под формата на тормоз по смисъла на чл.5 от ЗЗДискр. във вр. с § 1, т.1 от ДР на

ЗЗДискр. на основата на признак „лично положение“ по отношение на Т. К. П., в лично качество и като законен представител на К. Г. Г., с което са нарушили забраната по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр.; и в частта му с която на основание чл.78, ал.1 ЗЗДискр. за установената дискриминация на Дирекция за социално подпомагане-В. е наложено наказание „глоба“ в размер на 500лв., а на Д. Н. Б., социален работник в Дирекция за социално подпомагане „В.“ – глоба в размер на 250лв.

Решението е съобщено на 06.10.2022г. на Дирекция за социално подпомагане-В., и на 11.10.2022г. на Д. Н. Б., като жалбите срещу него са подадени на 17.10.2022г.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира следното:

Жалбите са допустими, като подадени в 14-дневния срок по чл.68, ал.1 ЗЗДискр., от активно процесуално легитимирани лица, срещу административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност. По съществото им, съдът взе предвид следното:

Решение № 475/30.09.22г. е постановено от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощия, съгласно чл.47 ЗЗДискр., в съответствие с чл.48, ал.3 във вр. с чл.54 ЗЗДискр. Решаващият състав на КЗД е определен с Разпореждане на председателя. На основание чл.11, ал.3 от Правилата за производство пред КЗД членовете на заседателния състав са определили с доклад до председателя докладчик и председател на състава. Съгласно чл. 64, ал. 1 от ЗЗДискр, решенията се вземат с обикновено мнозинство от членовете на заседателния състав и се подписват от него, което изискване в настоящия казус е изпълнено, като е налице едно особено мнение на член от състава по смисъла на чл. 64, ал. 2 от ЗЗДискр. Актът е в предписаната от закона форма.

При извършената служебна проверка, съдът приема, че производството пред КЗД е развито законосъобразно съгласно нормите на ЗЗДискр. Спазена е разпоредбата на чл.54 ЗЗДискр., съгласно която след образуването на производство председателят на комисията разпределя преписката на състав, който определя между членовете си докладчик. Докладчикът е започнал процедура по проучване, съгласно изискването на чл.55 ЗЗДискр., в която е събрал писмени доказателства, необходими за пълното и всестранно изясняване на обстоятелствата. При осъществяване на своите правомощия комисията е съблюдала задълженията си по чл.56 ЗЗДискр. След приключване на проучването на страните е дадена възможност да се запознаят със събраните по преписката материали и да вземат становище. Докладчикът е изготвил заключение, като е представил преписката на председателя на състава, който е насрочил заседание. Страните са редовно уведомени за проведените заседания, на които са взели участие. Заседанията са били открити съобразно изискването на чл.61 ЗЗДискр. Направен е опит за помирение на страните, като не е постигнато споразумение. След изясняване на фактите председателят на състава е дал на страните възможност за становище. Решението е взето с единодушие, постановено е от компетентен орган във валидна писмена форма; подписано е от състав на КЗД.

Предвид гореизложеното, АССГ в настоящия състав приема, че оспорваното решение е валиден административен акт, постановен от компетентен орган, във изискуемата писмена форма с реквизити по чл.65 и чл.66 ЗЗДискр. При извършена проверка за издаване на оспорваното решение с оглед обосноваване и при спазване на разпоредбите на материалния закон, съдът приема следното:

Разпоредбата на чл.5 ЗЗДискр. въвежда забрана за дискриминация под формата на тормоз на основа на признаците по чл. 4, ал. 1, т.е. вкл. „лично положение“. По

смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр., "тормоз" е всяко нежелано поведение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принизяваща, унизителна, обидна или застрашителна среда. Елемент на фактическия състав на нарушението „тормоз" е специалната цел или резултат на поведението, визирани в § 1, т. 1 ЗЗДискр. - накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, обидна или застрашителна среда.

Съдът приема за установено по делото, че Т. П. се е почувствала с накърнено достойнство и във враждебна среда, като личност и майка, доколкото не е получила очаквана от нея защита и съдействие.

За да прецени, обаче, дали поведението на жалбоподателите е на основата на защитения признак на заинтересованата страна „лично положение“, съдът взе предвид следното:

[apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al2&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al3&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art5&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al2&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al3&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=par1_pt1&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al2&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al3&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al1&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&type=201/](https://base.narh.doccode=40307&topar=art4_al2&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al3&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art5&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al2&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al3&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=par1_pt1&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al2&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al3&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&topar=art4_al1&type=201/apis://base=narh&doccode=40307&type=201/)

Като е приел, че такъв е налице, административният орган не е изложил мотиви във какво се изразява той. Признакът „лично положение“ е разписан бланкетно в закона, като Върховният административен съд многократно в практиката си е посочвал, че за разлика от други защитени признаци по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр – пол, раса, увреждане, възраст, семейно положение, които са иманентно присъщи на човека, защитеният признак "лично положение" няма еднозначно, изначално прието и обективно съдържание. Това налага за всеки случай установяване и доказване на значим, обективен за личността белег, който позволява да бъде прилаган еднакво и който отчита универсалния обхват на закона и абсолютната забрана за дискриминация. В случая /както се сочи и в особеното мнение на член от състава на Комисията/, не се сочи в оспореното решение и не се установява по делото за Т. П. такъв значим, иманентно присъщ й белег, сравним по значение с останалите защитени признаци, които обективно характеризират една личност като такава, за да се приеме, че изпълват съдържанието на защитения признак "лично положение", за да се изследва и приеме осъществяване на дискриминационни действия именно по този белег, съответно признак.

Доколкото с обжалваното решение се установяват осъществени от двамата жалбоподатели нарушения на антидискриминационното законодателство и се налага наказание за това, следва в него да са изложени факти и обстоятелства относно всички елементи от фактическия състав на нарушението и време, място, обстоятелствата при които то е извършено, както и правната му квалификация.

По отношение на изпълнителните деяние /елемент от обективна страна на фактическия състав/, с които административният орган е приел, че са осъществени от двамата жалбоподатели състави на нарушения на антидискриминационното законодателство под формата на тормоз, в мотивите на оспореното решение са посочени: бездействие да се предприемат някои от предвидените мерки в чл.36, ал.2 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане, в т.4, букви „б“ и

„в“, т.26 от Раздел IV- Защита, интеграция и възстановяване на пострадалите от домашно насилие от Национална програма за превенция и защита от домашно насилие за 2019г., чл.23 от ЗЗДетето във вр. с §1, т.8 от ДР и чл.15, т.1-7 от Закона за социалните услуги, чл.2, буква „г“ от Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жени и други разпоредби от националното антидискриминационно законодателство, включително да препрати исканията на Т. П. на компетентния орган; вменено е и че не са отразени две искания на Т. П. от 04.07 и 18.07.2019г. за оттегляне на дадена от нея декларация-съгласие за извеждане на дете и не са уведомили съда за това волеизявление по образуваните дела, по които като страна участва Т. П.; както и издаването на заповедта за настаняване по спешност на детето в семейството на бабата и дядото по бащина линия, на чийто адрес живее и бащата.

Във връзка с горното, следва да се отбележи, че в случая не са ограничени изпълнителните деяния на двете наказани лица; като не е в компетентността на Д. Н. Б., като социален работник, да предприема мерките по Закона за социалното подпомагане и Закона за закрила на детето, същите се прилагат с административен акт на директора на ДСП; съответно не тя е издала заповедта за спешно настаняване на детето в семейството на неговите баба и дядо. Не става ясно къде според административния орган е следвало да бъде отразено оттеглянето на подадената от Т. П. декларация-съгласие, съответно по кое дело не е представена тя, както и какви са били пречките данните за нея да се представят от П. като страна по делата; както и какви са задължения на Б. в тази връзка. Въпреки, че няма направени в решението фактически установявания в този смисъл, следва да бъде отбелязано, че по преписката на КЗД и пред съда липсват доказателства за осъществен от социалния работник натиск по отношение на Т. П. за подписването на декларацията-съгласие. С оглед горното, съдът приема, че решението на КЗД в обжалваната му част по отношение на Д. Н. Б. следва да бъде отменено.

Също така, съгласно нормата на чл.78, ал.1 ЗЗДискр., на което основание са наложени наказания с оспореното решение, който извърши дискриминация по смисъла на този закон, се наказва с глоба от 250 до 2000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание. Доколкото съгласно чл.84, ал.3, предвидената в чл.78, ал.1 ЗЗДискр. глоба се налага на физически лица, като на юридически такива се налага имуществена санкция на основание чл.80, ал.2 ЗЗДискр, съдът намира, че субект на това нарушение може да бъде само физическо лице, неправилно е наложена глоба на Дирекция за социално подпомагане „В.“, която дори няма качеството на юридическо лице, като съгласно чл.5, ал.2 ЗСП такава има Агенцията за социално подпомагане.

Предвид гореизложеното и като приема, че КЗД неправилно е приложила материалния закон, съдът намира, че решението на КЗД, в оспорената му част, като незаконосъобразно следва да бъде отменено.

На основание чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателя ДСП“В.“, чрез юридическото лице, в чиято структура е, ще следва да се присъдат разноски за юрисконсултско възнаграждение по чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ в размер на 100лв.

Водим от горното, и на основание чл. 172, ал.2 АПК, Административен съд – София-град, Второ отделение, 31-ви състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № 475/30.09.22г. по преписка №77/2020г. на Комисия за защита от дискриминация /КЗД/-Петчленен разширен заседателен състав, в ЧАСТТА МУ, с която е установено, че Дирекция за социално подпомагане-В. и Д. Н. Б., социален работник в Дирекция за социално подпомагане „В.“, са извършили акт на дискриминация под формата на тормоз по смисъла на чл.5 от ЗЗДискр. във вр. с § 1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. на основата на признак „лично положение“ по отношение на Т. К. П., в лично качество и като законен представител на К. Г. Г., с което са нарушили забраната по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр.; и в частта му, с която на основание чл.78, ал.1 ЗЗДискр., за установената дискриминация на Дирекция за социално подпомагане-В. е наложено наказание „глоба“ в размер на 500лв., а на Д. Н. Б., социален работник в Дирекция за социално подпомагане „В.“ – глоба в размер на 250лв. ОСЪЖДА Комисия за защита от дискриминация да заплати на Агенция за социално подпомагане съдебни разноски в размер на 100 /сто/ лева. Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: